

Anticoagulantia ter behandeling van cerebrale sinustrombose

Een Cochrane review, geselecteerd door Dr. J.J. van Hilten, neuroloog LUMC, Leiden

Inleiding

De behandeling van cerebrale sinustrombose met anticoagulantia is controversieel. Anticoagulantia kunnen enerzijds nieuwe veneuze infarcten, neurologische achteruitgang en longembolieën voorkomen, maar kunnen anderzijds hemorragieën veroorzaken. In dit review is gekeken naar de effectiviteit en veiligheid van anticoagulantia voor de behandeling van patiënten met een bewezen cerebrale sinustrombose.

Studies werden gezocht met behulp van de Cochrane Stroke Group Trials Register (laatst gezocht op 18 maart 2002), MEDLINE (1966-oktober 2001), EMBASE (1980-februari 2002) en de Cochrane Controlled Trials Register (Cochrane Library, 2002 Issue 1). Hiernaast werden auteurs benaderd om relevante gepubliceerde en ongepubliceerde studies op te sporen.

In dit review werden gerandomiseerde, gecontroleerde studies geïnccludeerd waarin behandeling met anticoagulantia vergeleken werd met placebo alsook open controlestudies met patiënten met cerebrale sinustrombose, waarvan de diagnose bevestigd was door angiografie of MRA.

Resultaten werden voor elke behandelgroep, met betrekking tot anticoagulantia en controle, door twee reviewers onafhankelijk geëxtraheerd. De gegevens van elke patiënt werden geanalyseerd in de behandelgroep waarin de patiënt initieel was ingesloten ('intention to treat' analyse). Een gewogen schatting van de effecten van de behandeling (het relatieve risico en de absolute risicovermindering) werd berekend met behulp van het statistiek pakket van Cochrane.

Resultaten

Twee kleine studies met in totaal 79 patiënten voldeden aan de inclusiecriteria. In de ene studie, met 20 patiënten, werd de effectiviteit van intraveneuze toediening van een aangepaste dosis niet gefractioneerde heparine bestudeerd. In de andere studie,

met 59 patiënten, werd gekeken naar de subcutane toediening van een hoge dosis laagmoleculair heparine (Nadroparine), aangepast aan het lichaamsgewicht van de patiënt.

De behandeling met anticoagulantia had een gecombineerd relatief risico voor overlijden van 0,33 (95% betrouwbaarheidsinterval (BI): 0,08-1,21) en 0,46 (95% BI: 0,16-1,31) op overlijden of resttoestand met afhankelijkheid in zorg. Er werden geen nieuwe symptomatische intracerebrale bloedingen waargenomen. Een ernstige gastro-intestinale bloeding vond plaats na de behandeling met anticoagulantia. Twee controlepatiënten werden gediagnosticeerd met een mogelijke longembolie, waarvan er een fataal afliep.

Conclusie

Gebaseerd op de beperkte data die tot nu toe beschikbaar zijn, blijkt de behandeling van cerebrale sinustrombose met anticoagulantia veilig te zijn. De behandeling lijkt een potentiële reductie te geven ten aanzien van de kans op overlijden of te overleven in een resttoestand met afhankelijkheid in zorg, doch dit effect is niet statistisch significant.

Referentie

Stam J, De Bruijn SFTM, DeVeber G. Anticoagulation for cerebral sinus thrombosis (in: *The Cochrane Library*, Issue 4, 2002. Oxford: Update Software. A substantive amendment to this systematic review was last made on 9 June 2002).